

Turkish transcript:

H: Merhaba. Benim adım Hasan. Birazdan ‘amele’ kelimesi hakkında konuşacağım. ‘Amele’ kelimesi işçi demek, sanırım arapça kökenli bir kelime, bu konu benim dikkatimi geçen sene 1 Mayıs üzerine birşeyler okurken çekti. Türkiye’deki ilk 1 Mayıs gösterisi 1916’da İstanbul’da Amele Teşkilatı tarafından gerçekleştirilmiş. Teşkilat kendine amele dediğine göre, isimlendirdiğine göre, o dönemde ‘amele’ kelimesinin normal, genel kullanımda olduğunu varsayıyorum. O günden bu güne şu anda biz Türkçe’de amele yerine işçi kelimesini kullanıyoruz. İşçi kelimesi İngilizce’deki *work*, *worker* gibi, *work* iş, *worker* işçi. Büyük ihtimalle Cumhuriyetin kuruluşundan sonra, 1920’lerden sonra Türkçe’nin Arapça ve Farsça kelimelerden arındırılıp Türkçeleştirilmesi sırasında icat edilmiş bir kelime ve amele kelimesi işçi kelimesiyle, işçi kelimesi amele kelimesinin yerine almış durumda şu anda. Buna iki tane istisnai durum var: tarım işçileri ve inşaat işçileri. Bu gruba [grup] hala daha genel olarak halk arasında amele olarak anılıyorlar. Bu iki grup aynı zamanda Türkiye’deki işçi, işçiler arasındaki en alt iki tabakayı oluşturuyor. Hemen hemen hiçbir sosyal güvenceleri yok, hiçbir iş güvenceleri yok, büyük çoğunluğu gününbirlik çalışıyor, ve de en düşük maaşlarla çalışıyorlar aynı zamanda da genel olarak ağır sanayi işçilerine verilen sosyal statüden de yoksunlar, inşaat işçisi değiller, rafinerilerde çalışmıyorlar. Hem statü hem maaş olarak diğer bir deyişle, işçi grubunun en altındaki grup. Bu insanların çoğu, hepsi değil kesinlikle, şu anda Türkiye’de güneydoğu ve doğu kökenli, bu bölgeler Türkiye’nin dediğim gibi doğusu ve güneydoğusu, Arap ülkelerine ve İran’a komşu ülkelerimiz, işçiler...(Incomplete sentence) Aynı zamanda da Türkiye’nin en fakir işçileri, bölgeleri. Bunun önemi, niye önemli dersiniz çünkü işçi, biz bu Türkiye’de Osmanlı...(Incomplete sentence) Araplar özellikle bizim lise ve üniversite tarih kitaplarımızda resmi tarih kitaplarında Osmanlı İmparatorluğu’na ihanet eden grup olarak tanımlanırlar, çünkü Birinci Dünya savaşı sırasında isyan ettiler, yani büyük ihtimalle İmparatorluk’a karşı isyan eden her diğer ulus gibi. Bunun için de kötü olarak niyetlendiririz, ve aynı zamanda da ülkedeki en fakir işçi grubunu Arapça bir kelimeyle, yani onlara Türkçe bir kelime bile bahsetmiyoruz, Arapça bir kelimeyle tanımlanıyoruz.

English translation:

H- Hello, my name is Hasan. In a little while, I will talk about the word ‘amele.’ The word ‘amele’ means worker; I guess it is an Arabic word. This issue aroused my attention last year when I was reading some information about the First of May [celebrations]. The First of May celebrations in Turkey were organized by the Amele Association on 1916 in İstanbul. I am assuming that the word ‘amele’ was in general use at those times, since this association named itself as ‘amele.’ However, currently we are using the word ‘işçi’ instead of the word ‘amele.’ The word ‘işçi’, is derived from the word *iş*, just like it is in English, so ‘iş’ means work and ‘işçi’ means worker. Most probably, it is a word (işçi)

that was invented following the foundation of the [Turkish] Republic, after the 1920's, in the event of purifying Turkish from Arabic and Persian words¹, and thus the word 'işçi' has replaced the word 'amele' in most daily uses. There are two exceptions to this: agricultural workers and construction workers. This group is still addressed by the society as 'amele' in general. These two groups also constitute the group with the lowest social status among the workers in Turkey. They have almost no social security, no work guarantees, most of them work from one day to the next with the lowest wages and also in general they do not have the social status that is given to industry workers [since] they are not construction workers, [and] they do not work at the oil refineries. In other words, both with respect to social status and their wages, they are at the lowest end of the worker group. Most of these people, not all of them certainly, are from the east and southeast of Turkey; these regions as I said before, are regions neighboring the Arabic countries and Iran, and the workers [who are from these regions]. [These are] at the same time the poorest regions of Turkey, the poorest workers of Turkey. The importance of this, why is this important [if you ask why this is important]? Since we in Turkey as Ottomans ... especially in our high school and university history books, Arabs are defined as the group who betrayed the Ottoman Empire, because they rebelled during the First World War, [this is how we consider] any other nation that had rebelled against the Ottoman Empire. For this reason we think that their intentions are bad, and at the same time we describe the poorest worker group in the country with an Arabic word, we don't even describe them with a Turkish word [we don't think that they deserve a Turkish word].

About CultureTalk: CultureTalk is produced by the Five College Center for the Study of World Languages and housed on the LangMedia Website. The project provides students of language and culture with samples of people talking about their lives in the languages they use everyday. The participants in CultureTalk interviews and discussions are of many different ages and walks of life. They are free to express themselves as they wish. The ideas and opinions presented here are those of the participants. Inclusion in CultureTalk does not represent endorsement of these ideas or opinions by the Five College Center for the Study of World Languages, Five Colleges, Incorporated, or any of its member institutions: Amherst College, Hampshire College, Mount Holyoke College, Smith College and the University of Massachusetts at Amherst.

© 2003-2009 Five College Center for the Study of World Languages and Five Colleges, Incorporated

¹ Here, he is referring to one of the early cultural reforms that took place in the Turkish Republic. On Sept. 1, 1929 Arabic and Farsi classes in schools were discontinued in relation to the abolition of the Arabic script.